

til Mælkehandlernes Fordel, det er ogsaa til Landmændenes. De fleste Landmænd omkring Kjøbenhavn og ved de større Provinsbyer sælge deres Mælk til Byen, og de kunne dog ikke lade være med at malke deres Køer om Søndagen. Den Mælk, som de ikke selv kunne benytte, skal da forbruges. Derfor tror jeg, at det baade er i Mælkehandlernes og Landmændenes Interesse, naar vi lade Mælkehandlerne have Lov til at holde aabent til Kl. 12. Ifølge den gældende Lov maa de have aabent hele Dagen, men derved ere de ogsaa bundne, saa jeg er sikker paa, at disse Medborgere ville være taknemmelige for, at vi lukke for dem paa Slaget 12.

Der er en Sag, som jeg ikke skal komme nærmere ind paa i Dag, men som jeg tænker vil komme til at foreligge for det Udvalg, der ventelig vil blive nedsat. Det er et Spørgsmaal, som især her i Kjøbenhavn har spillet en Rolle mellem de handlende. Mandag, Tirsdag, Onsdag og Torsdag ønsker man lukket Kl. 8, medens man om Fredagen og Lørdagen anser det for nødvendigt at have aabent længere. Det samme, som finder Sted paa Landet, kan ogsaa ske her, at naar en vil drille, kan han blive ved at have aabent hele Aftenen, og de andre skulle da gaa og se paa det. Der er saa at sige ingen Handel, men baade Købmanden og hans Medhjælper skulle staa bundne bag Disken. Jeg tror, det vil være heldigt, om vi fik det Spørgsmaal op med det samme, men da det ikke ligger for i Dag, skal jeg ikke komme nærmere ind paa det.

For Resten har det været mig en Fornøjelse at se, at Borgerrepræsentant Schjær her i Kjøbenhavn har aabnet en Debat om Lukningsspørgsmaalet i „Dannebrog“. Derved have vi faaet en hel Del at se af, hvad man ønsker her i Hovedstaden, og det Indtryk, jeg har faaet, er, at Hovedønskerne dreje sig om, at de forretningsdrivende med Undtagelse af Mælkehandlerne og Bagerne — jeg taler ikke her om Apotekerne, for de ere jo nødte til at have aabent — ja selv Grønthandlerne begynde at sige, at de ikke have Brug for at holde aabent om Søndagen. Jeg tror, de vilde være meget taknemmelige, om vi fik dette Forslag ophøjet til Lov, og jeg vil tillade mig, ligesom den ærede Ordfører, at bede den højtærede Minister og de ærede Medlemmer her i Tinget om at interessere sig for denne Sag, der ikke kan skade, men kun kan gavne mange af vore Medborgere.

Philipsen: Jeg har først og fremmest bedt om Ordet i denne Sag for at klarlægge min personlige Stilling til Sagen. Uagtet dette ikke er et Spørgsmaal, som kan ventes at interessere det høje Ting i nogen særlig Grad, føler jeg nogen personlig Trang til at gøre det. Jeg var glad over at være Medforslagsstiller til det lille Forslag, som fremkom ved privat Initiativ i forrige Rigsdagssamling. Dets Indhold stemte i det væsentlige med mine Anskuelser, og jeg havde den Glæde som Rigsdagsmand — en Glæde, som en Rigsdagsmand altid er tilfreds med at kunne nyde — at opfylde et Løfte, jeg havde været saa letsindig at afgive til mine Vælgere. Da der nu var Tale om at sætte Sagen i Gang i nærværende Rigsdagssamling, henvendte adskillige tidligere Udvalgsmedlemmer sig til mig og gavede mig Lejlighed til at være Medforslagsstiller i Aar. Jeg var erkendtlig for den Imødekommen, man havde vist mig, idet jeg nødvendig vilde tilkendegive en Ændring i mit Standpunkt fra tidligere, men jeg sagde til mine Medforslagsstillere, at jeg maatte tage mit Forbehold over for Sagen i Almindelighed, idet det nu forelaa i en langt mere udvidet Skikkelse, end det lille Forslag, som beskæftigede det høje Ting i Fjor, det er dette Forbehold, jeg gerne vilde gøre nogle Bemærkninger om.

Naar man ser lidt mere alment paa Spørgsmaalet om Arbejdsfrihed paa Helligdage, maa man egentlig være lidt forbauset over den gunstige Skæbne, denne Sag har faaet her og i andre Lande. Spørgsmaalet er jo oppe alle Steder og bliver modtaget med stor Velvillie rundt omkring fra meget forskellige politiske Retninger. Der er overhovedet stor Interesse for Sager, der vedrøre en Forbedring af Arbejdernes Kaar, men en lovbestemt Indskrænkning i Arbejdstiden hører ikke til det, som i Reglen vinder Tilslutning fra Lovgivningsmagtens Side. Ganske vist have flere store Lande som Østrig og Frankrig og mindre Lande som Svejtis indført en Maksimalarbejdsdag, Englands australske Kolonier have gjort det samme, men kun paa dette sidste Sted er det blevet 8 Timers Arbejdsdag. Det er neppe for meget sagt, at det ikke er en Sag, som glæder sig ved særlig Sympati. Jeg skulde f. Eks. være tilbøjelig til at tro, at Forslaget i den Retning havde meget ringe Chance for at vinde Flertal i dette høje Ting. Komme vi derimod til Spørgsmaalet om Helligdage, om Lukning